

Agent pro zajištění v českém právním řádu

Abstrakt

Navzdory významu, který zajištěné dluhové financování má v dnešní společnosti, neexistuje v české literatuře dílo, které by komplexním způsobem pokrývalo jeden z nejdůležitějších aspektů zajištění dluhu. Tímto důležitým článkem je sdílení zajištění napříč financujícími subjekty prostřednictvím institutu agenta pro zajištění. Cílem této práce je uvést problematiku agenta pro zajištění v českém právním řádu, včetně popisu transakcí, v rámci kterých se lze s agentem pro zajištění setkat, popisu dostupného zajištění dluhů a srovnání se zahraničními modely agenta pro zajištění. Práce na úvod porovnává dvě hlavní transakční oblasti, ve kterých je agent pro zajištění hojně využíván, kterými jsou syndikované úvěry a emise dluhopisů, a popisuje několik klíčových rozdílů, které rozhodují, jakou formu externího financování dlužník zvolí. Práce následně pojednává o zapojení finančních institucí do těchto transakcí s důrazem na roli agenta pro zajištění, který spravuje zajištění ve prospěch všech věřitelů. Práce rovněž poukazuje na některé problematické aspekty spojené s pluralitou zástavních věřitelů v situacích, kdy není využito služeb agenta pro zajištění, a zdůrazňuje důležitost zajištění při úpadku dlužníka. Práce dále uvádí jednotlivé možnosti, jak docílit fungování agenta pro zajištění v českém právním prostředí, které spočívají v (i) ustanovení agenta pro zajištění solidárním věřitelem s ostatními věřiteli a zajištění solidární pohledávky, (ii) zajištění uměle vytvořeného paralelního dluhu vůči agentovi pro zajištění či (iii) jmenování agenta pro zajištění v souladu s požadavky českého zákona o dluhopisech. Současně práce poukazuje na základní nedostatky fungování správce jistoty podle českého občanského zákoníku a jeho nevhodnost pro použití v rámci dluhových transakcí. V předposlední kapitole jsou rozebrána nejdůležitější práva a povinnosti agenta pro zajištění s důrazem na nové možnosti, které přinesl český občanský zákoník, a způsoby, jak co nejlépe eliminovat kreditní riziko agenta pro zajištění. V poslední kapitole této práce je porovnána úprava anglosaského trustu, který je v jurisdikcích, ve kterých je tento institut uznáván, využíván pro správu zajištění, s českým svěřenským fondem a poukazuje, proč je svěřenský fond

zcela nevhodný pro správu zajištění. Práce závěrem neopomíjí zmínit ani zahraniční snahy o sjednocení pravidel pro zajištěné dluhové financování představované především modelovým zákonem Evropské banky pro obnovu a rozvoj o zajištěných transakcích, který českému zákonodárci posloužil jako inspirace při zavádění správce jistoty do českého práva.

Klíčová slova: agent, zajištění, dluh